

Når vi snakker om været!

Kirkebok for Lenvik:

1783, dom. Esto mihi (søndag 2. mars:)
«Forhindrede Isen, der havde bedækket den hele Fiord synden og norden, Folk at komme til Kirke.»

A. Helland - Tromsø Amt:

«Det hændte i vinteren 1855 -1856, at *Gisundet blev islagt*, saa at dampbaade maatte gaa helt udenom Senjen, hvilket er en saa sjelden begivenhed, at den nærmere skal omtales:

Farvandet frøs fra Bjorelvneset til Kløven. Fra den 19de til 22de december 1855 regnede det nesten uophørlig med blæst af sydvest; udpaa eftermiddagen den 22de var det klart og stille veir, og om aftenen blev det koldt, om natten frost, hvilket havde til følge, at seilleden eller farvandet fra Bjorelvneset, Leiknesfjorden eller lige til Kløven frøs til, med undtagelse af strømhullet i Leiknessundet, en strækning af 1/8 mil, hvor strømmen gaar stridest.

Baade, som havde drevet sildefiskeri i Malangen, reiste tilbage uhindret natten til den 23de indtil om morgenen kl. 6, da al fart stansedes paa grund af is. Efter dette klokkeslet kom 12 baade, som skulde sydefter, men de måtte stanse ved Bjorelvneset.

Disse folk maatte trække sine baade og ladninger paa land og tage landværts hjem, efterat nogle af dem havde ventet 8 dage i haab om, at isen skulde gaa op.

Siden 23de december laa Leiknesfjorden islagt, og folk gik over det hele. Isen var da 3 a 4 tommer tyk

Efter den 18de februar sneede det jevnlig med uroligt veir, og 21de februar var det storm af Sv., saa at isen gik op fra Rørvik til Lavold og over til den anden side omtrent 1/8 mil. Først et stykke ud i mai maaned var sundet frit for is.

Det har ikke hændt før, at hele denne strækning er frosset til paa engang; derimod har det indtruffet flere gange, at et stykke er tilfrosset en kort tid. I aaret 1810 og 1811 var Leiknesfjorden tillagt med is saa stærk, at man paa den tid, da folk afreiste paa lofotfiskeri, maatte kjøre baade og tõi over isen; men dette stykke var kun 1/4 af den strækning som laa til med is i 1856.»

Senjens Blad 6. febr. 1909:

«Veiret er fint og stille, men en sterk kulde har vi nu om dagene, I dag ligger frostrøyken tyk og stengende, som en mur over det hele, saa ikke engang solen faar glytte frem.»

Senjens Blad 13. febr. 1909:

«Sundet ved Finnsnes har været tilfrosset siden mandag, og isen ligger fremdeles tyk og sterk, saa dampskibene har nok med at greie den. Isen har været til stor gene for lofotfærdselen.

Baade og skøite, som skal til Lofoten har maatte ankre opp og vente dampskibenes ankomst for at kunne, efter disses forbigang, med et svare stræv og arbeide med isen, bale sig gjennom raaken. Ogsaa i dag har en jagt og nogle baade maattet returnere nordover igjen, da det ikke lod sig gjøre at komme igjennem.

Isen er nu, dels ført væk af strøm og vind, dels er den pakket ud i Laksfjorden, så passagen ved leden i Finsnes nu er aaben.»

Senjens Blad 23. des. 1909:

«Efter den frygtelige nedbør vi hadde i forrige uke fik vi vindstille og knagende frost, og i et nu frøs det til is: Elve, vand og sjø. Hele Gisundet er for det meste islagt. Ligesaa mesteparten av Finnfjorden og Sørreisa. Man spadserer ombord i sine baade og fortøier paa havnene.

Som noget ekstra kan meddeles, at en flerhed af opsidderene paa Laukhella, Vasjord, Senjen, kjørte en baad paa slede, ror over dampskibsraaken, og fortsetter saa turen tilfods til Finnsnes for at gjøre sit juleindkjøb. Gjennemgangstrafikken er meget hindret af isen. Seilere kommer ikke gjennom. Det er bare saavidt dampskibene greier at forcere sig fram.»

Senjens Blad 31. des. 1909:

«Isen har hidtil lagt og stengt for trafikken her i sundet. Verre blev det efter at vestenvinden satte den østover fra Senjesiden og saaledes forskyvet og lukket den gamle dampskibsraak. Saaledes matte H-ruten tirsdag snu og ligge fast ved Finsnes mange timer.

Hurtigruten greide sig derimod bra igjennem. Den tog ny raak og H-ruten lurte sig efter.

For skøiter og baade paa havnene har det seet farligt ud. En del skøiter, som kom fra Ofoten og Tysfjorden med sild, har maattet ligge julen over i Sørreisa. 3die juledag forsøgte de i fælleskab at arbeide raak gjennom isen ved Finnfjordøyen.

Om kvelden røg det op med nordveststorm og de maatte returnere under øyen, da isen kom i drift. I sidste øieblik kom de andre sig udaf; men den sidste af den, en aaben listerbaad fra Mallangen - førtes af isen mod Finnfjordøyen og knustes. Saavidt vi vet mistet folkene omtrent alt. Baadene var uassureret.

I Trollvik har et fartøi, 1 skøite og en nodbaad faat lidt skade af isen.

En slik isperiode vides ikke at ha vært her paa ca. 30 aar.

Folket har moret sig hærligt paa skøiter nu i juletiden. 1. juledag rente man saaledes fra Finsnes til Sørreisa kirke, og varer blev før jul fragtet fra Finsnes til Finnfjord pr. kjelke paa isen.»